

Muistiliiton Muistibarometri 2024

Tulosraportti 1, 6.3.2025

Miten selvitys tehtiin

Selvityksen toteutus

Muistibarometri-kysely oli tarkoitettu muistisairauteen sairastuneille ja heidän läheisilleen. Kysely toteutettiin julkisesti verkossa (e-lomake) 7.10.–30.11.2024. Muistiluotsikeskusten asiakkailla oli mahdollisuus vastata kyselyyn paperilomakkeella 7.10.–11.12.2024.

Kyselyn avulla selvitettiin, millaisia palveluita muistisairaat ja heidän läheisensä tarvitsevat sekä millaisia palveluita muistisairaille ja heidän läheisilleen tarjotaan.

Kyselyyn vastasi yhteensä 2382 henkilöä. Julkiseen kyselyyn verkossa vastasi 1199 henkilöä ja Muistiluotsikeskuksissa paperilomakkeella 1183 henkilöä. Kysely tuotti valtakunnallisesti vertailukelpoista tietoa, mutta on huomioitava että vastaajajoukkoon on valikoituneet ne henkilöt joilla on ollut vastaamisen edellyttämä riittävä toimintakyky.

Tulokset esitetään pääasiassa suhteellisina osuuksina vastaajaryhmittäin. Ryhmien välisten erojen tilastollinen vertailu tehtiin kaksisuuntaisella riippumattomien ryhmien t-testillä. Tilastollisen merkitsevyyden tasona pidettiin 95 prosentin luottamustasoa ($p < 0,05$). Tilastolliset analyysit tuotti Muistiliitolle Metropolia Proof Health, Tulevaisuuskestävä terveys ja hyvinvointi innovaatiokeskittymä, Metropolia Ammattikorkeakoulu.

Muistibarometrin vastaajaryhmät

Vastaajat ikäluokittain sekä sukupuolen, kielen ja asumismuodon mukaan

- Vastausten mukaan muistisairauteen sairastuneita oli eniten ikäluokassa 75–84 vuotta. Muistisairauteen sairastuneiden kyselyyn vastanneista seuraavaksi suurin ikäluokka oli 65–74 vuotta, mutta läheisten vastauksissa muistisairauteen sairastuneiden toiseksi suurin ikäluokka oli 85 vuotta tai vanhempi. Läheisen kyselyyn vastanneista reilu neljännes oli alle 65-vuotiaita ja noin 37 % oli sekä 65–74-vuotiaita että yli 75-vuotiaita.
- Vastaajilta kysyttiin erikseen sukupuolta vastausvaihtoehdoilla: nainen, mies, muu, en halua vastata. Muunsukupuolisia tai sukupuolensa kertomatta jättäneitä ei tarkastella tuloksissa ryhmänä vähäisen vastausmäärän vuoksi. Kaikista vastanneista valtaosa oli naisia ja miehiä oli noin neljännes. Julkiseen kyselyyn vastanneista miehiä oli 19 % ja Muistiluotsi-kyselyyn vastanneista jonkin verran suurempi osuus eli 32 %. Läheisten kyselyyn vastanneista muistisairaahan sukupuoleksi ilmoitti nainen 41 % ja mies 59 %.
- Valtaosa Muistibarometriin vastanneista oli suomenkielisiä (97,1 %, n = 2313). Muut kieliryhmät: ruotsi 1,4 % (n = 34), venäjä 1,2 % (n = 28), saksa 0,3 % (n = 7) englanti (n = 1). Kieliryhmiä ei erotella vastauksissa.
- Muistisairauteen sairastuneiden kyselyyn vastanneista suurin osa ilmoitti asuvansa yhdessä puolison tai muun läheisen kanssa. Yksin asui reilu kolmannes. Läheisten kyselyyn vastanneista reilusti yli puolet ilmoitti muistisairaahan asumismuodoksi ”Hän asuu yhdessä puolison tai muun läheisen kanssa”. Seuraavaksi eniten mainittiin ”Hän asuu ympärivuorokautisessa ja pysyvässä hoidossa, jossa henkilökunta on paikalla ympäri vuorokauden”, ja ”Hän asuu yksin”. Läheisten omasta asumismuodosta yleisin oli ”Asun samassa taloudessa muistisairaahan henkilön kanssa”. Muistisairaahan kanssa eri taloudessa, mutta samalla paikkakunnalla asui neljännes kyselyyn vastanneista läheisistä. Muistisairaahan kanssa eri paikkakunnalla asui 14 % läheisten kyselyyn vastanneista.

Vastaajaryhmät

Läheisten kyselyyn vastasi 60 % ja muistisairauteen sairastuneen kyselyyn 40 % kaikista Muistibarometriin vastanneista henkilöistä. Kaikista vastanneista muistisairauteen sairastuneita oli 25 % ja muististaan huolestuneita 14 %. Muististaan huolestuneet ja muistisairaat käsitellään vastaajaryhmänä "kysely muistisairaille".

Kaikki
(n = 2382)

Julkinen kysely
(n = 1199)

Kysely muistisairauteen sairastuneille
(n = 441)

Muistisairauteen sairastunut (n = 197)

Muististaan huolestunut (n = 244)

Kysely muistisairaalle lähiselle
(n = 758)

Läheinen (n = 758)

Muistiluotsi-kysely
(n = 1183)

Kysely muistisairauteen sairastuneille
(n = 501)

Muistisairauteen sairastunut (n = 407)

Muististaan huolestunut (n = 94)

Kysely muistisairaalle lähiselle
(n = 682)

Läheinen (n = 682)

Julkiseen kyselyyn vastanneista muistisairauteen sairastuneita oli 16 % ja muististaan huolestuneita 20 %, loput 63 % oli muistisairaiden läheisiä.

Muistiluotsi-kyselyyn vastanneista muistisairauteen sairastuneita oli 34 % ja muististaan huolestuneita 8 %, loput 58 % oli muistisairaiden läheisiä.

Yhteenveto tuloksista

Yksinäisyys, terveydentila ja elämänlaatu

Koettu yksinäisyys

- Kaikista vastanneista 17 % koki itsensä yksinäiseksi jatkuvasti tai melko usein. Naiset kokivat yksinäisyyttä keskimäärin useammin kuin miehet.
- Muististaan huolestuneet ja muistisairaiden läheiset kokivat yksinäisyyttä keskimäärin useammin kuin muistisairauteen sairastuneet.
- Muistiluotsien toiminnassa mukana olevat kokivat yksinäisyyttä keskimäärin harvemmin kuin muut vastaajat (julkisen kyselyn vastaajat). Ryhmien välillä oli tilastollisesti erittäin merkitsevä ero ($p = 0,009$).

Koettu terveydentila

- Kaikista vastanneista reilu puolet koki terveydentilansa korkeintaan keskitasoiseksi. Vastaajista 13 % koki terveydentilansa melko huonoksi tai huonoksi.
- Muististaan huolestuneiden joukossa oli suhteellisesti eniten niitä, jotka kokivat terveydentilansa melko huonoksi ja huonoksi.
- Julkiseen kyselyyn vastanneiden ryhmässä terveydentilansa melko huonoksi tai huonoksi kokeneiden suhteellinen osuus oli hieman suurempi kuin Muistiluotsien toiminnassa mukana olevilla.

Koettu elämänlaatu

- Kaikista vastanneista noin puolet arvioi elämänlaatunsa vähintään hyväksi. Huonoksi tai erittäin huonoksi elämänlaatunsa koki 8 % vastanneista. Elämänlaatunsa vähintään hyväksi kokevien miesten suhteellinen osuus oli suurempi kuin naisten.
- Läheiset kokivat elämänlaatunsa keskimäärin heikommaksi kuin muistisairaat tai muististaan huolestuneet.
- Sekä julkiseen kyselyyn vastanneista että Muistiluotsien toiminnassa mukana olevista yli puolet arvioi elämänlaatunsa vähintään hyväksi. Muistiluotsien toiminnassa mukana olevista 6 % koki elämänlaatunsa huonoksi tai erittäin huonoksi, kun vastaava osuus julkiseen kyselyyn vastanneista oli 10 %.
- Muististaan huolestuneet ja läheisten kyselyyn vastanneet kokivat elämänlaatunsa keskimäärin huonommaksi kuin muistisairauteen sairastuneet.

Arjessa selviytyminen, turvallisuus ja mieliala

Arjen toimissa selviytyminen

- Kaikista vastanneista 67 % oli vähintäänkin tyytyväinen kykyynsä selviytyä arkitoimistaan. Tyytymättömiä tai erittäin tyytymättömiä oli 12 % vastaajista.
- Julkiseen kyselyyn vastanneiden ryhmässä toimintakykyynsä tyytymättömien suhteellinen osuus oli hieman suurempi kuin Muistiluotsien toiminnassa mukana olevilla.

Koettu turvallisuus arjessa

- Arjessaan olonsa ei lainkaan tai vähän turvalliseksi kokevia oli 5 % kaikista vastanneista. Naisilla arjessa koettu turvallisuus oli heikompaa kuin miehillä.
- Noin puolet sekä julkiseen että Muistiluotsi-kyselyyn vastanneista koki olonsa hyvin tai erittäin turvalliseksi päivittäisessä elämässään.
- Julkiseen kyselyyn vastanneiden joukossa oli enemmän olonsa turvattomaksi kokevia kuin Muistiluotsien toiminnassa mukana olevissa.
- Läheisten kyselyyn vastanneet kokivat keskimäärin enemmän turvattomuutta kuin muistisairauteen sairastuneet tai muististaan huolestuneet.

Koettu mieliala

- Läheisistä 84% oli kokenut alakuloutta ja apeutta viimeisen kuukauden aikana.
- Kaikista vastanneista yhteensä 14 % oli kokenut itsensä paljon tai erittäin paljon alakuloiseksi tai apeaksi viimeisen kuukauden aikana.
- Viimeisen kuukauden aikana naiset kokivat alakuloisuutta ja apeutta keskimäärin enemmän verrattuna miehiin.
- Muistiluotsi-kyselyyn vastanneet kokivat viimeisen kuukauden aikana alakuloisuutta ja apeutta keskimäärin vähemmän kuin julkiseen kyselyyn vastanneet. Ryhmien välillä oli tilastollisesti erittäin merkitsevä ero ($p < 0,001$).
- Läheisten kyselyyn vastanneet kokivat keskimäärin enemmän alakuloa ja apeutta viimeisen kuukauden aikana verrattuna muistisairauteen sairastuneiden kyselyyn vastanneisiin.

Muistisairauteen liittyvä hoito ja tuki

Avun ja tuen tarve

- Kaikista vastanneista 22% ei tiennyt tai osannut sanoa kehen tai mihin ottaa yhteyttä kun tarvitsee apua muistisairauteen hoitoon ja tukeen liittyvissä asioissa. Muistiluotsien toiminnassa mukana olevat olivat keskimäärin tietoisempia yhteydenottotahosta kuin julkiseen kyselyyn vastanneet.
- Läheisistä kolmasosa ilmoitti ettei tiedä tai ei osannut sanoa keneen tai mihin voi ottaa yhteyttä, kun tarvitsee tukea tai apua omaan jaksamiseensa.
- Muistiluotsitoiminnassa mukana olivat keskimäärin tietoisempia mihin ottaa yhteyttä kun tarvitsee apua omaan jaksamiseensa.

Muistitutkimukseen pääsy

- Kaikista vastaajista muistitutkimukseen pääsyn koki tyydyttäväksi 25% vastaajista. Reilu kymmenes koki, että muistitutkimukseen pääsee heikosti tai erittäin heikosti.
- Vastaajien kokemuksissa muistitesteihin pääsystä oli merkittäviä alueellisia eroja. Hyvinvointialueiden välillä todettiin tilastollisesti merkitseviä eroja.

Muistisairauteen liittyvien palveluiden saanti

- Vastaajista reilu kaksi viidesosaa koki, että muistisairauteen liittyviä palveluita on saatavilla korkeintaan tyydyttävästi (erittäin heikosti, heikosti tai tyydyttävästi). Vastaajista vain reilu kolmasosa koki, että muistisairauteen liittyviä palveluita saa hyvin tai erittäin hyvin, mutta lähes neljäsosa ei osannut vasta lainkaan.
- Vastaajien kokemuksissa muistisairauteen liittyvistä palveluista oli alueellisia eroja. Hyvinvointialueiden välillä todettiin tilastollisesti merkitseviä eroja.

Saatu tieto

- Vastaajista lähes puolet koki muistisairauksista saadun tiedon hyväksi tai erittäin hyväksi, mutta vastaavasti puolet korkeintaan tyydyttäväksi. Heikoksi tai erittäin heikoksi tiedon laadun koki kuudesosa vastanneista.
- Vastaajien kokemuksissa muistisairauteen liittyvän tiedon laadusta oli alueellisia eroja. Hyvinvointialueiden välillä oli tilastollisesti merkitseviä eroja.

Muistisairauteen liittyvät suunnitelmat, yhteiskunnan asenteet ja Muistiluotsitoiminnan merkitys

Tehdyt suunnitelmat ja asiakirjat

- Vastaajista vain noin 33 % ilmoitti, että muistisairauteen liittyen on tehty asiakassuunnitelma, palvelusuunnitelma tai hoitosuunnitelma.
- Hoitotahdon tai valtuutuksen toisen puolesta asiointiin Suomi.fi palveluissa (esim OmaKantaan ja OmaVeroon) oli tehnyt noin kolmasosa vastaajista. Edunvalvontavaltuutus oli tehdyistä asiakirjoista yleisin.
- Vastaajista 14 % ilmoitti ettei heille ole tehty mitään mainituista. Kymmenesosa vastaajista ei osannut sanoa mitä asiakirjoja heille on tehty.

Palveluiden käyttö

- Vastaajista reilu puolet oli käynyt muistihoitajan tai muistikoordinaattorin tai lääkärin luona edeltävän vuoden aikana.
- Vähiten nimetyistä palveluista oli käytetty perhehoitoa tai henkilökohtaista avustajaa.

Asenteet muistisairaita kohtaan

- Vastaajista vain 18 % koki yhteiskunnan asenteet muistisairaita kohtaan hyväksi tai erittäin hyväksi. Sen sijaan yhteiskunnan asenteet huonoiksi tai erittäin huonoiksi koko yli kolmasosa vastaajista.
- Muistiluotsitoiminnassa mukana olevat arvioivat yhteiskunnan asenteita positiivisemmaksi kuin julkisen kyselyn vastaajat. Ryhmien välillä oli tilastollisesti erittäin merkitsevä ero ($p < 0.001$).

Muistiluotsitoiminta tukee hyvinvointia

- Muistiluotsitoiminnassa mukana olevat arvioivat että toiminnassa mukana olo on lisännyt heidän hyvinvointiaan, virkistänyt mieltä ja auttanut jaksamaan arjessa paremmin.
- Muistiluotsin toiminta ja palvelut koettiin erittäin hyödylliseksi. Vertaistuella oli osallistujille erittäin suuri merkitys

Arki ja elämänlaatu: Muistisairauteen sairastuneiden kyselyn avoimet vastaukset

Kun vastaajia pyydettiin kertomaan omin sanoin, mitkä asiat vaikuttavat arjessa jaksamiseen, kysymykseen vastattiin laajasti ja liki kaikki myös vastasivat tähän. Tärkeimpänä ja eniten mainintoja sai sekä ystävien, puolison että perheen merkitys muistisairaalle elämänlaadulle.

Muita mainintoja olivat

- palvelu mahdollistamaan läheisen/omaishoitajan vapaahetket, asiointimatkat ja lyhyet lomat
- terveydenhoidon palvelut, myös kotikäynteinä tarvittaessa
- kodinhoitoapu
- tukipalveluiden myöntämisen kriteerit koetaan liian tiukoiksi
- fyysistä ja sosiaalista toimintaa ja kuntoutusta
- henkinen tuki, vertaistuki läheiselle ja muistisairaalle
- apua/tukea käytännön asiointiin (viranomaisasiointi, digilaitteet)
- toimivat kuljetus- ja saattajapalvelut, myös syrjäseuduilla asuville

Arki ja elämänlaatu: Läheisten kyselyn avoimet vastaukset

Kun vastaajia pyydettiin kertomaan omin sanoin, mitkä asiat vaikuttavat arjessa jaksamiseen, kysymykseen vastattiin laajasti ja liki kaikki myös vastasivat tähän. Läheisten avoimissa vastauksissa korostui huoli omasta voinnistaan. Muun muassa seuraavista teemoista kirjoitettiin:

- oma yksinäisyys
- uupuneisuus, ahdistuneisuus, ärtyneisyys
- työn sitovuus, työmäärä, kuormitus
- jatkuva huoli muistisairaasta, vaikka hän asuisi hoivakodissa
- ahdistus muistisairaalle tarpeellisen tuen ja avun saamiseksi tarvittavien lomakkeiden ym. täyttämisestä
- oma terveys ei tahdo kestää omaishoitajana toimimista
- muistisairaahan alati vaihtuva mieliala, vähäinen uni, levottomat yöt
- heikko taloudellinen tilanne
- tiedon löytäminen tukimuodoista hankalaa, palveluiden saatavuus ja saavutettavuus

Omaa jaksamista tukevinä nostettiin esille:

- omat harrastukset, oma tekeminen
- oma aika, mm. päivätoiminnan ja intervallijaksojen avulla
- lapset ja lapsenlapset, ystävät
- palveluiden ostaminen yksityisiltä palveluntarjoajilta
- omat työkaverit ja työnteko
- hyvä terveys

Pohdinta

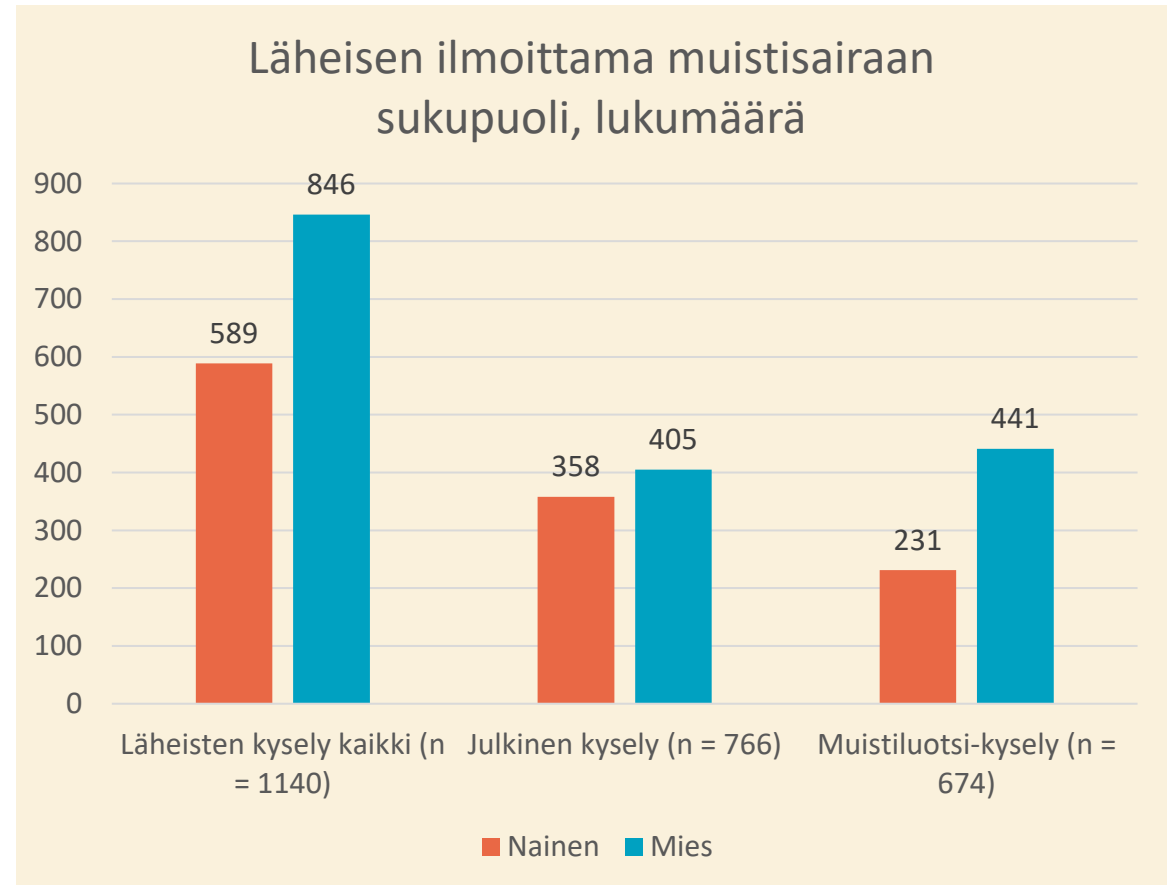
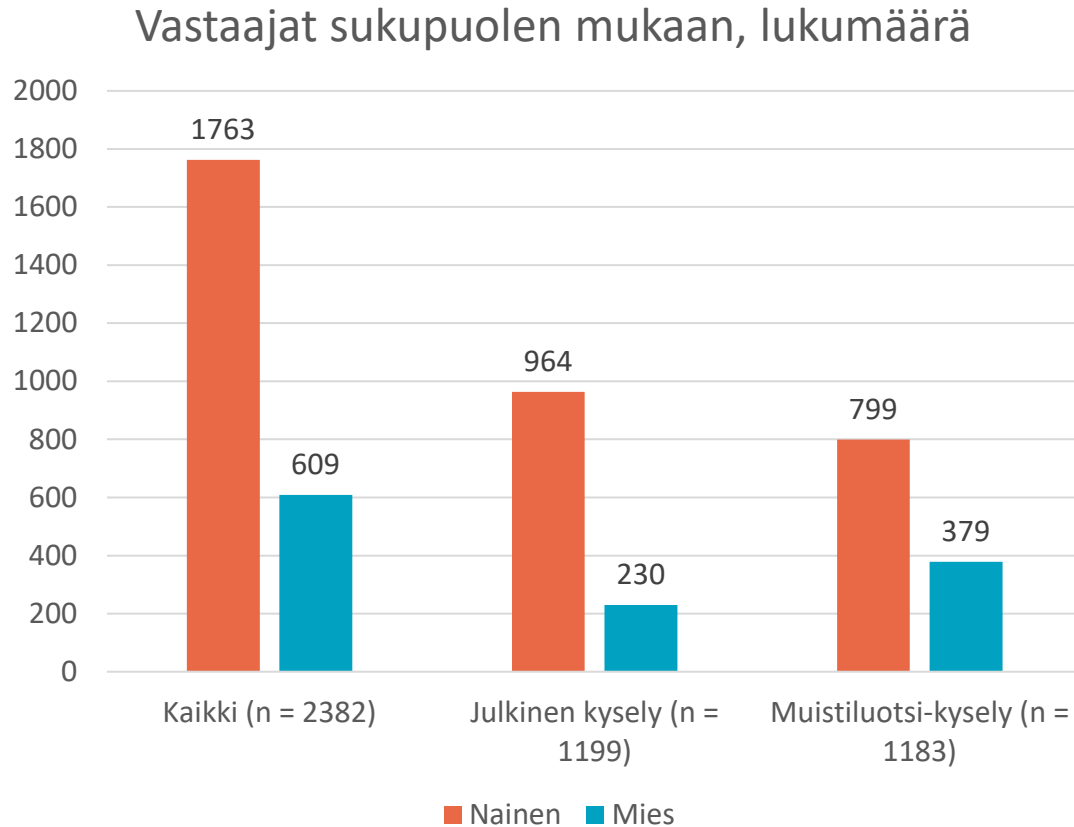
Tuloksissa korostuu muistisairauteen sairastuneiden läheisten uupuminen ja väsyminen. Suurin osa läheistä oli kokenut alakuloa ja apeutta viimeisen kuukauden aikana. Vastausten perusteella muistisairaat kokevat oman terveydentilansa keskimäärin paremmiksi kuin muut vastanneet. On huomioitava, että muistisairauteen mahdollisesti liittyvä sairautentunnottomuus saattaa heijastua muistisairaiden vastauksista. Muistisairauteen sairastuneen palvelutarpeen arvioinnissa tulisikin aina kuulla myös läheistä kokonaistilanteen kartoittamiseksi.

Järjestöjen toiminnassa mukana olo vaikuttaa positiivisesti terveysmuuttujiin. Tulokset osoittivat, että Muistiluotsien toiminnassa mukana ololla oli suora yhteys parempaan mielialaan ja yksinäisyyden tunteen pienemiseen. Muistiluotsitoiminnassa mukana olevat arvioivat myös yhteiskunnan asenteita positiivisemmaksi kuin muut vastaajat.

Muistisairauksista saadun tiedon, muistitutkimuksiin pääsyn ja muistisairauteen liittyvien palveluiden osalta oli merkittäviä eroja hyvinvointialueiden välillä. Muistisairaat, muististaan huolestuneet ja läheiset ovat asuinalueesta riippuen eriarvoisessa asemassa. Muistisairaiden, muististaan huolestuneiden ja läheisten mukaan kaikkialla Suomessa ei pystytä tarjoamaan riittäviä palveluita muistisairaiden ja heidän läheistensä tukemiseksi.

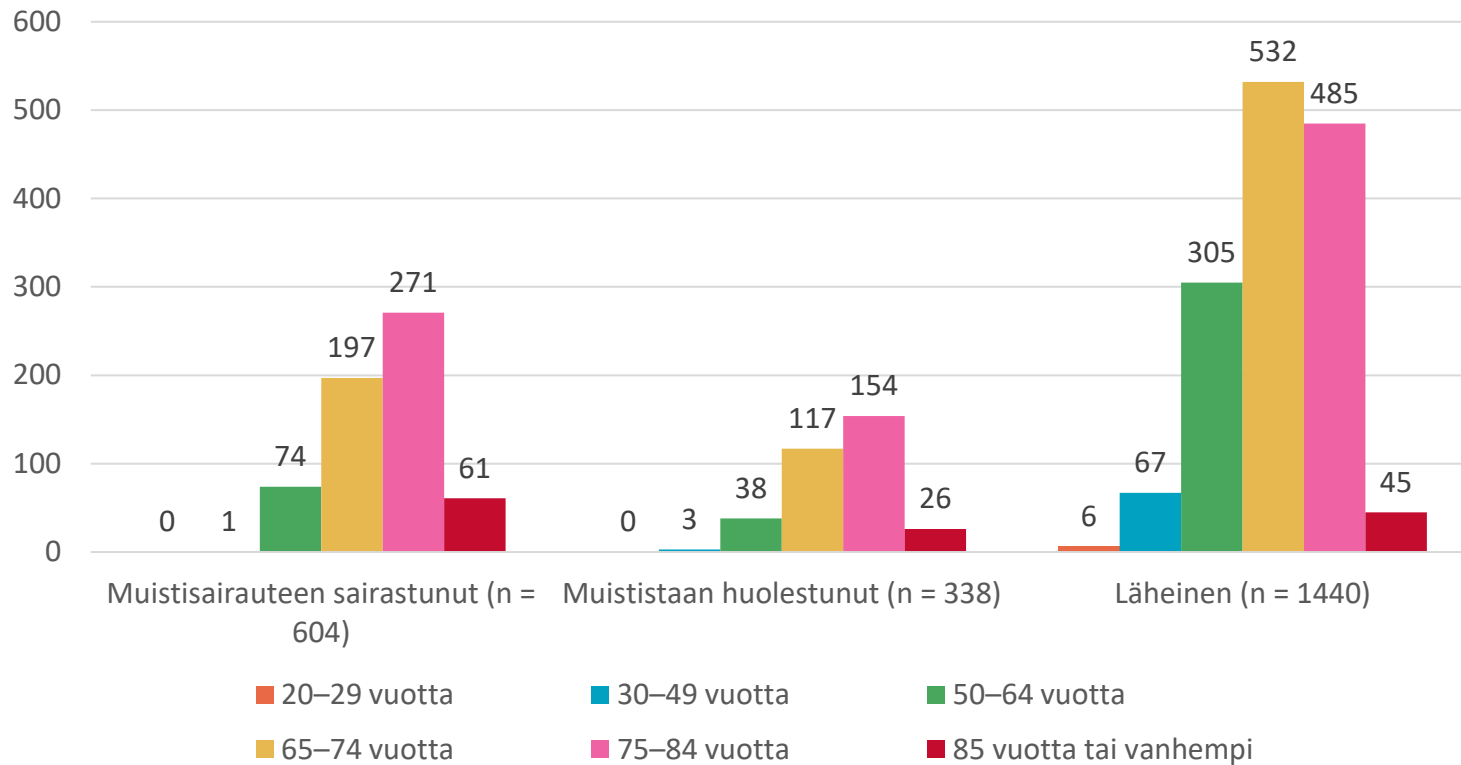
Tulokset graafeina ja taulukoina

Vastaajat ja muistisairaat sukupuolen mukaan

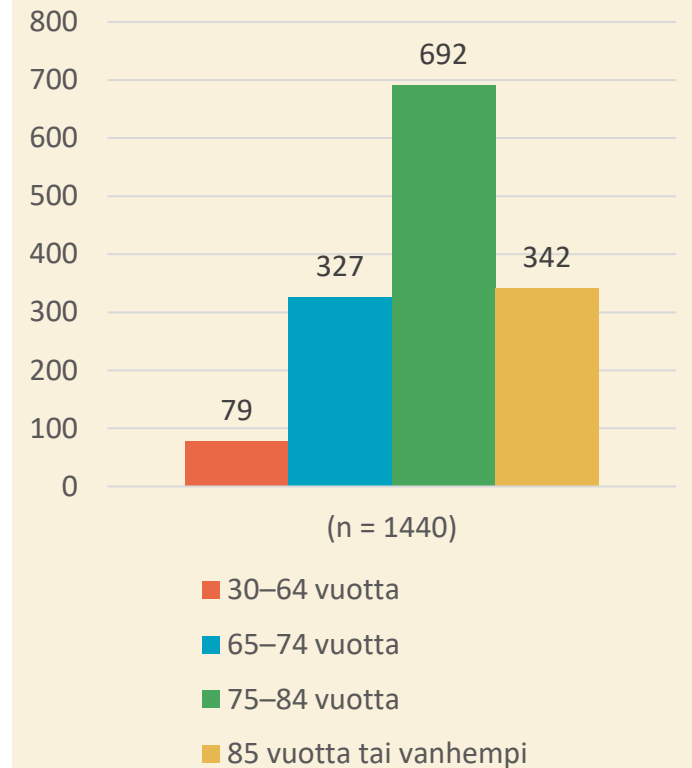

Vastaajat ikäluokittain

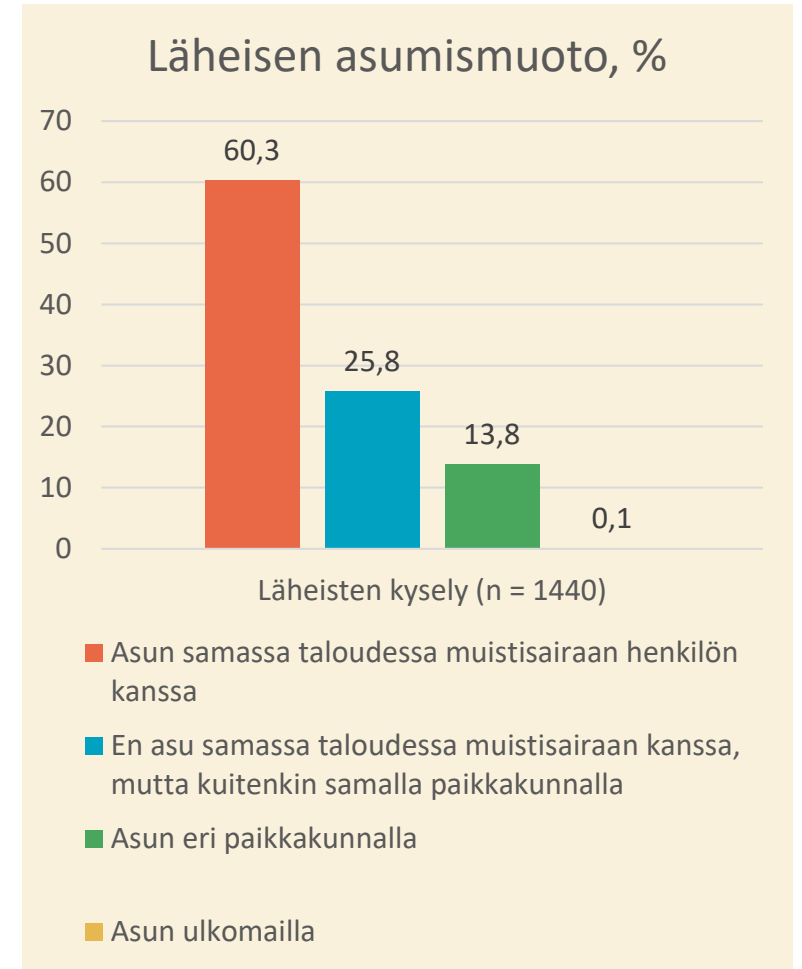
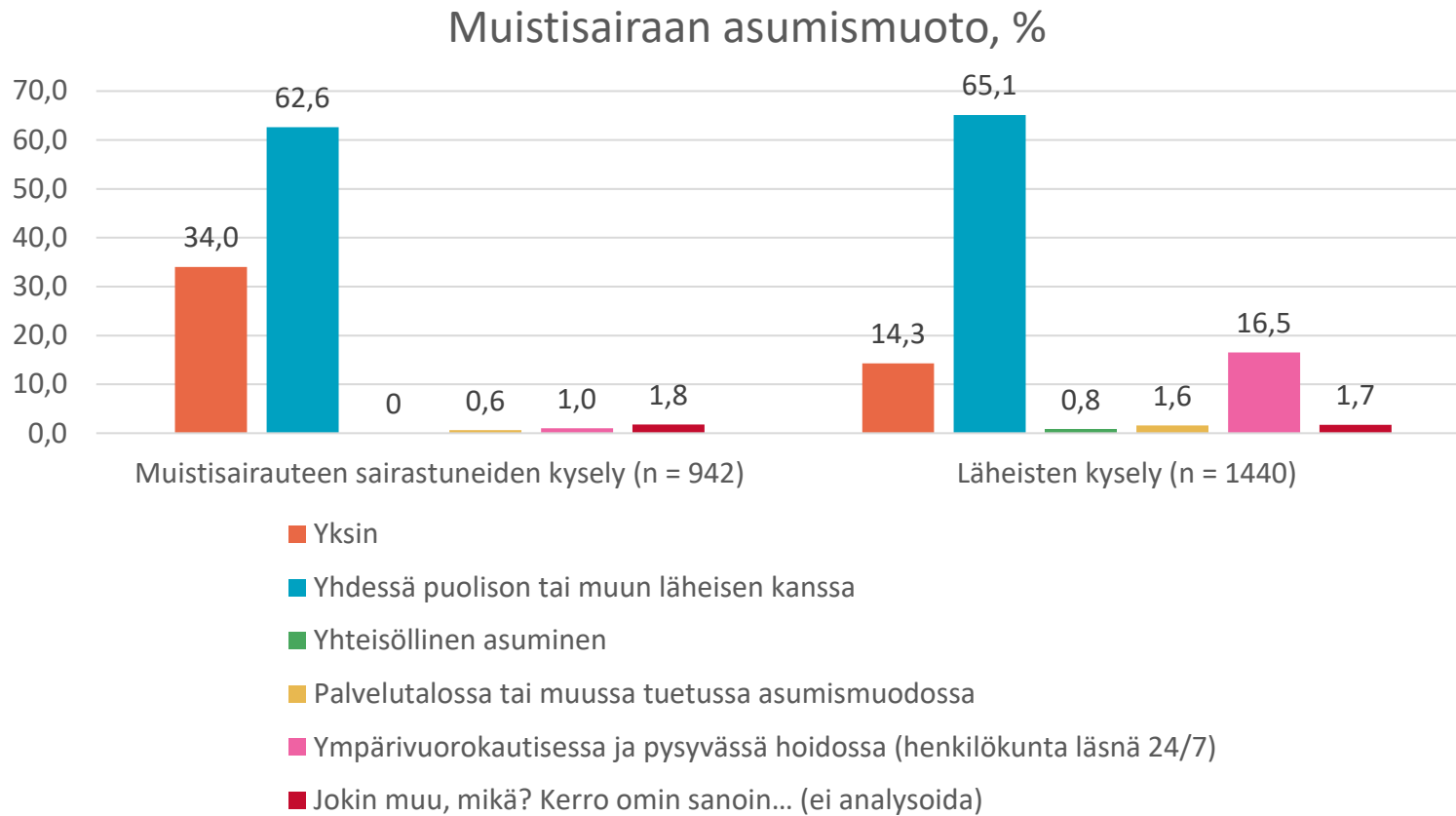
Vastaajaryhmät luokiteltuna iän mukaan, lukumäärä

Läheisen ilmoittama muistisairaana ikäluokka, lukumäärä

Vastaajat asumismuodoittain

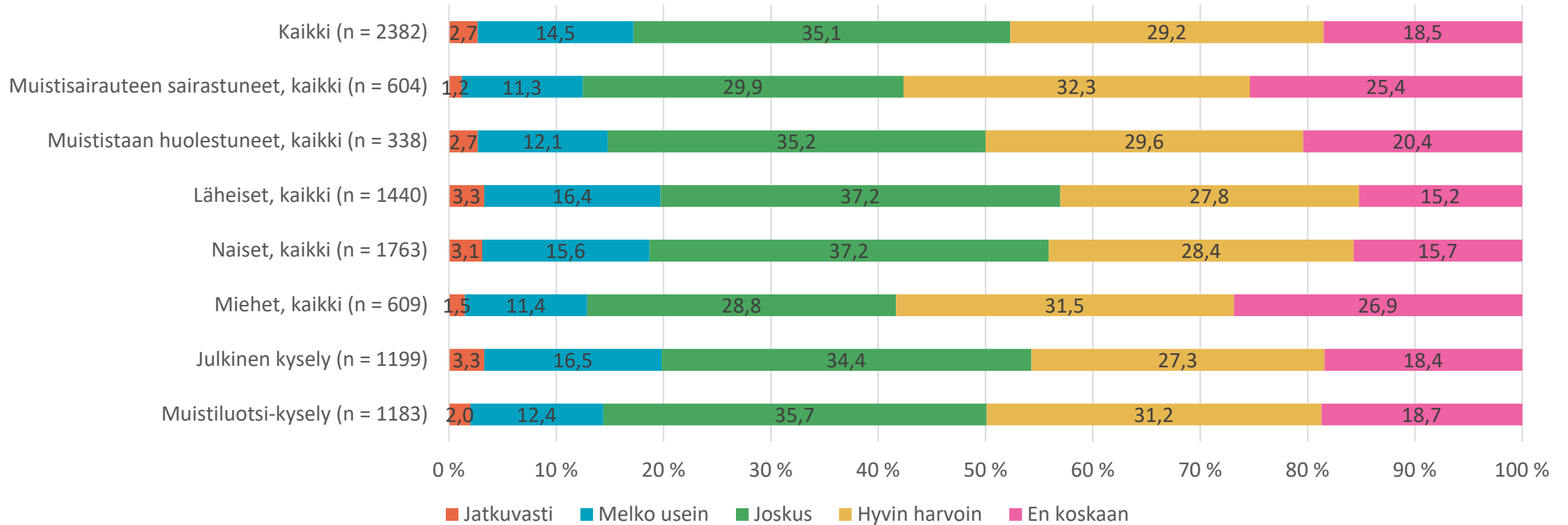
Vastaajat hyvinvointialueittain

- Kyselyyn Muistisairauteen sairastuneille ja kyselyyn Muistisairaalan läheisille vastattiin kaikilta hyvinvointialueilta.
- Muistisairauteen sairastuneiden kyselyyn vastasi eniten henkilöitä Kymenlaakson, Pirkanmaan ja Päijät-Hämeen hyvinvointialueilta. Vähiten vastauksia kertyi Keski-Pohjanmaan ja Kainuun alueilta.
- Läheisten kyselyssä eniten vastauksia kertyi Pirkanmaan ja Helsingin hyvinvointialueilla asuvien muistisairaiden läheisiltä ja vähiten Kanta-Hämeen ja Kainuun alueilla asuvien muistisairaiden läheisiltä.

Hyvinvointialue %	Kaikki (n = 2382)	Muistisairauteen sairastuneiden kysely (n = 942)	Läheisten kysely (n = 1440)
Etelä-Karjala	4,5	4,9	4,3
Etelä-Pohjanmaa	5,7	4,8	6,3
Etelä-Savo	6,1	6,5	5,9
Helsinki	6,8	6,5	7,0
Itä-Uusimaa	2,9	4,2	2,1
Kainuu	0,5	0,7	0,3
Kanta-Häme	1,9	2,1	1,7
Keski-Pohjanmaa	1,5	1,0	1,9
Keski-Suomi	5,2	5,8	4,9
Keski-Uusimaa	2,2	1,6	2,6
Kymenlaakso	5,6	9,3	3,2
Lappi	4,4	3,8	4,8
Länsi-Uusimaa	6,2	5,7	6,5
Pirkanmaa	9,8	9,0	10,3
Pohjanmaa	2,6	2,3	2,8
Pohjois-Karjala	2,6	3,1	2,4
Pohjois-Pohjanmaa	5,9	5,7	6,0
Pohjois-Savo	6,2	5,8	6,5
Päijät-Häme	6,5	7,1	6,2
Satakunta	3,9	2,2	4,9
Vantaan ja Kerava	3,2	2,9	3,4
Varsinais-Suomi	5,6	4,8	6,1

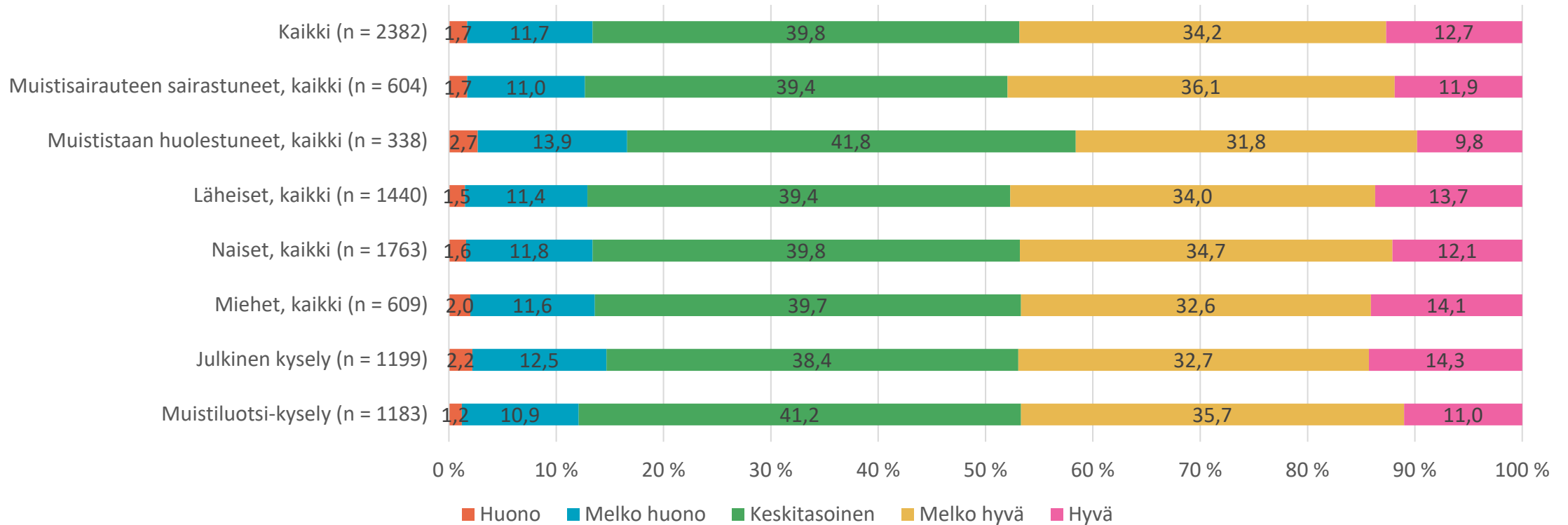
Koettu yksinäisyys

Tunnetko itsesi yksinäiseksi?

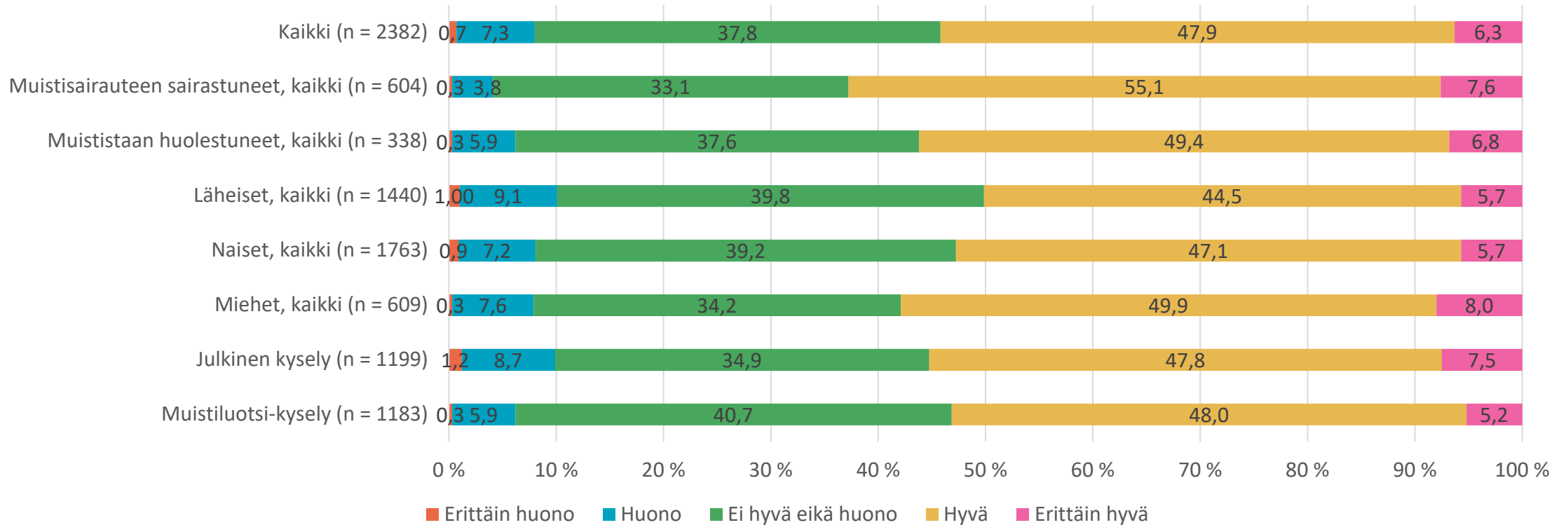
Koettu terveys

Onko terveydentilasi mielestäsi nykyisin?

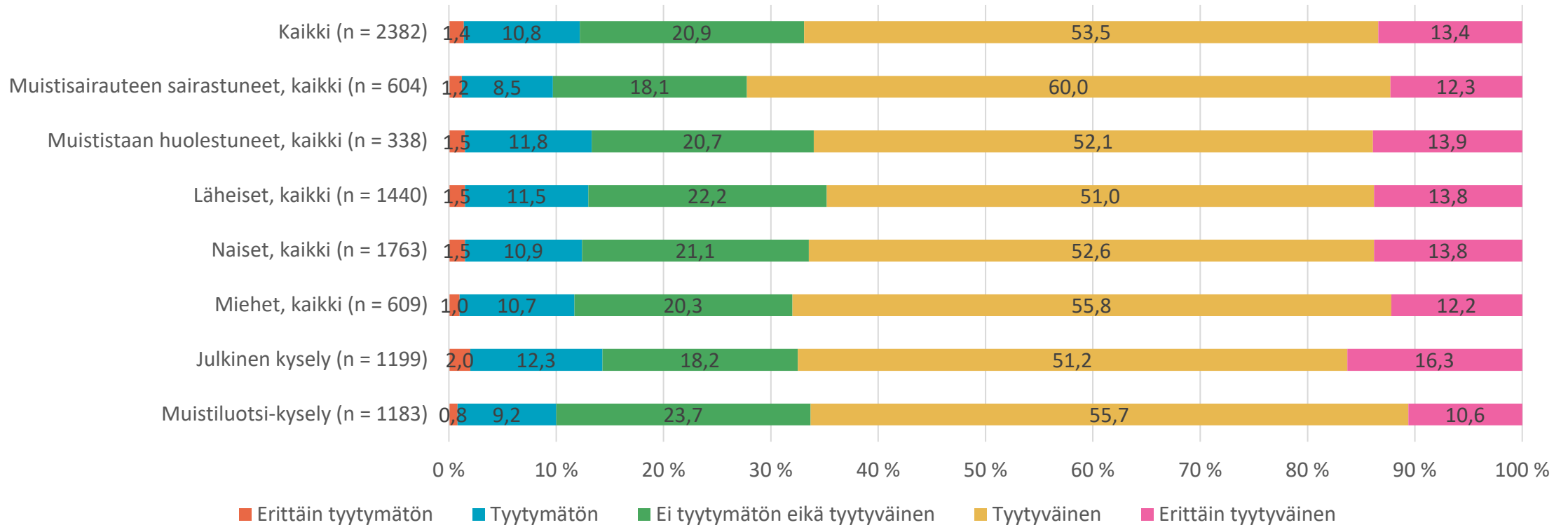
Koettu elämänlaatu

Millaiseksi arvioit elämänlaatusi?

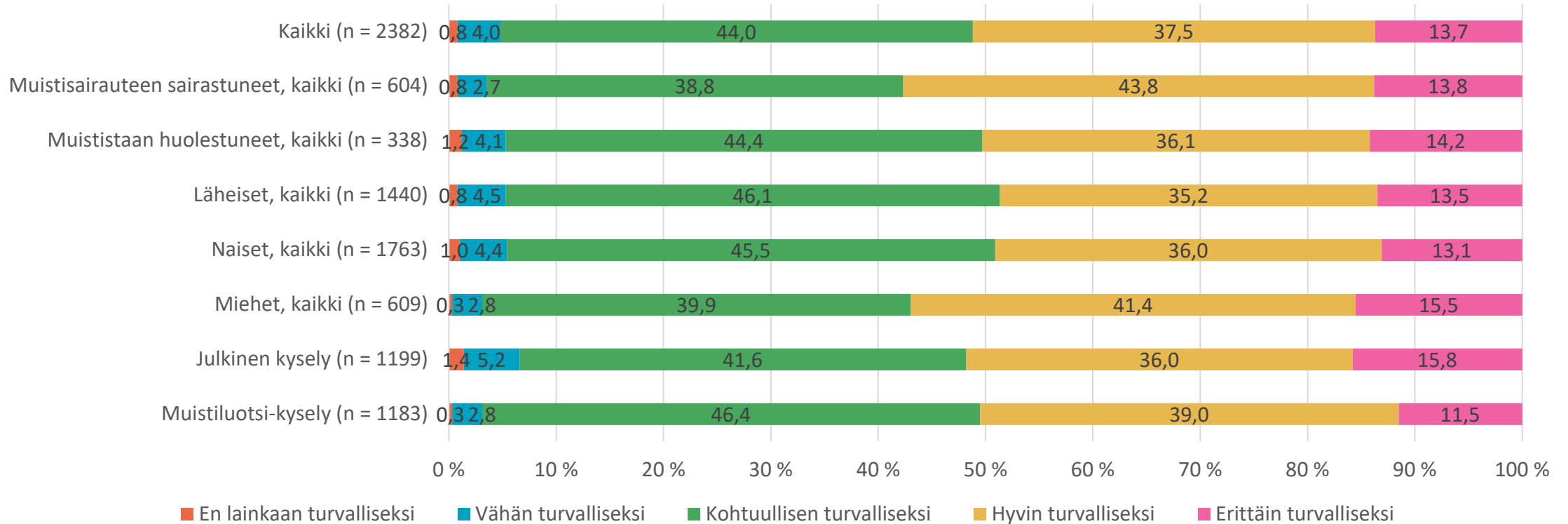
Kyky selviytyä arjen toimissa

Miten tyytyväinen olet kykyysi selviytyä päivittäisistä toimistasi?

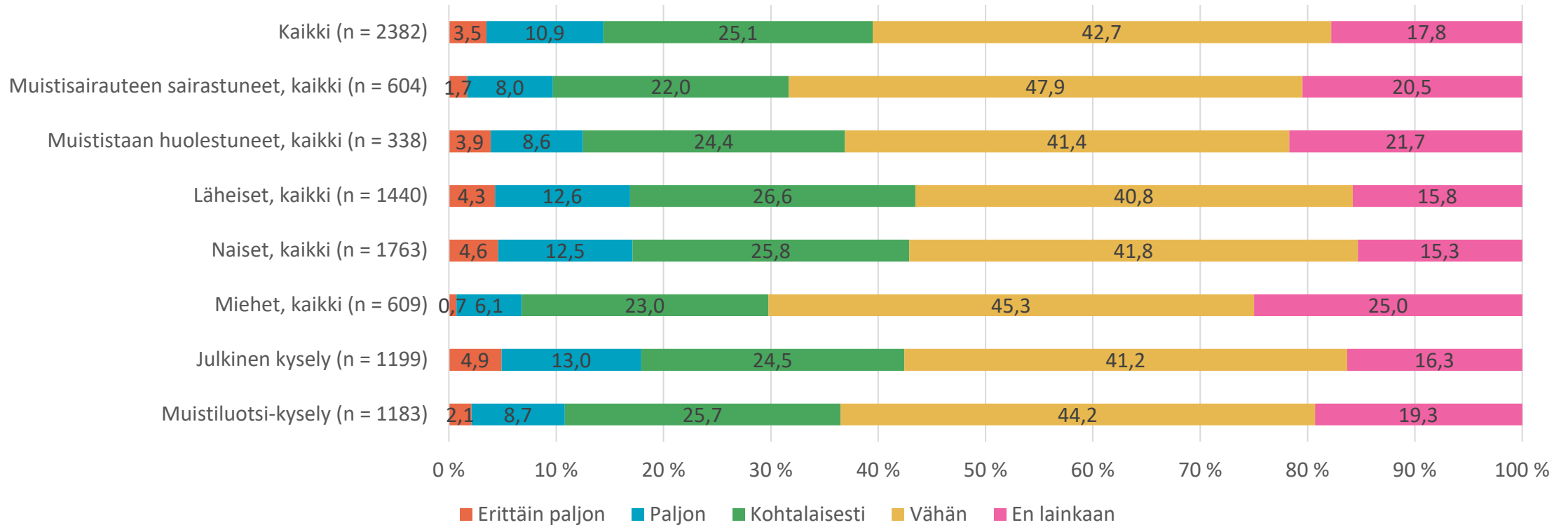
Koettu turvallisuus

Kuinka turvalliseksi tunnet olosi päivittäisessä elämässäsi?

Mieliala: koettu alakulo ja apeus

Oletko tuntenut itsesi alakuloiseksi ja apeaksi viimeisen kuukauden aikana?

Arki ja elämänlaatu – parittaiset vertailut

	Yksinäisyys ka. (SD) 1 = ei koskaan ... 5 = jatkuvasti	Terveydentila ka. (SD) 1 = huono ... 5 = hyvä	Elämänlaatu ka. (SD) 1 = erittäin huono ... 5 = erittäin hyvä	Selviytyminen päivittäisistä toimista ka. (SD) 1 = erittäin tyytymätön ... 5 = erittäin tyytyväinen	Turvallisuuden tunne ka. (SD) 1 = en lainkaan ... 5 = erittäin turvallisiksi	Alakulo ja apeus ka. (SD) 1 = en lainkaan ... 5 = erittäin paljon
Kaikki (n = 2382)	2,54 (1,035)	3,44 (0,914)	3,52 (0,752)	3,67 (0,889)	3,59 (0,804)	2,4 (1,013)
Naiset, kaikki (n = 1763)	2,62 (1,024)	3,44 (0,906)	3,50 (0,748)	3,66 (0,900)	3,56 (0,811)	2,49 (1,040)
Miehet, kaikki (n = 609)	2,29 (1,030), p < 0,001* (t = -6,8, df = 2366)	3,45 (0,940)	3,58 (0,759)	3,68 (0,859)	3,69 (0,775), p < 0,001* (t = -3,5, df = 2357)	2,12 (0,877), p < 0,001* (t = 7,8, df = 2358)
Muistisairauteen sairastuneet (n = 604)	2,31 (1,008), p = 0,017*	3,45 (0,898), p = 0,03*	3,66 (0,688), p = 0,024*	3,74 (0,824)	3,67 (0,776)	2,22 (0,919)
Muististaan huolestuneet (n = 338)	2,47 (1,031) (t = -2,4, df = 939)	3,32 (0,925) (t = 2,16, df = 934)	3,57 (0,721) (t = 1,97, df = 940)	3,65 (0,913)	3,58 (0,827)	2,32 (1,029)
Muistisairauteen sairastuneet:						
Naiset (n = 602)	2,51 (1,024)	3,40 (0,905)	3,57 (0,694)	3,70 (0,853)	3,59 (0,808)	2,40 (1,019)
Miehet (n = 338)	2,11 (0,963), p < 0,001* (t = -5,8, df = 732)	3,42 (0,920)	3,71 (0,708), p = 0,004* (t = -2,9, df = 686)	3,71 (0,868)	3,73 (0,767), p = 0,01* (t = -2,5, df = 720)	2,00 (0,785), p < 0,001* (t = 6,7, df = 842)
Muistisairauteen sairastuneiden kysely (n = 942)	2,36 (1,019), p < 0,001*	3,41 (0,910)	3,63 (0,701), p < 0,001*	3,71 (0,857)	3,64 (0,795), p = 0,021*	2,26 (0,960), p < 0,001*
Läheisten kysely (n = 1440)	2,65 (1,030) (t = -6,6, df = 2376)	3,47 (0,917)	3,45 (0,776) (t = 5,6, df = 2376)	3,64 (0,908)	3,56 (0,808) (t = 2,3, df = 2367)	2,49 (1,036) (t = -5,5, df = 2106,2)
Julkinen kysely (n = 1199)	2,59 (1,069)	3,44 (0,956)	3,52 (0,802)	3,67 (0,955)	3,60 (0,863)	2,49 (1,065)
Muistiluotsi-kysely (n = 1183)	2,48 (0,997), p = 0,009* (t = 2,6, df = 2376)	3,45 (0,870)	3,52 (0,697)	3,66 (0,816)	3,59 (0,739)	2,30 (0,949), p < 0,001* (t = 4,5, df = 2368)
Naiset: Julkinen kysely (n = 964)	2,64 (1,060)	3,44 (0,944)	3,50 (0,807)	3,68 (0,966)	3,58 (0,871)	2,56 (1,094)
Muistiluotsi-kysely (n = 799)	2,59 (0,979)	3,44 (0,858)	3,49 (0,670)	3,65 (0,812)	3,53 (0,731)	2,41 (0,965), p < 0,001* (t = 3,0, df = 1753)
Miehet: Julkinen kysely (n = 230)	2,38 (1,078)	3,43 (1,003)	3,58 (0,782)	3,65 (0,911)	3,66 (0,824)	2,21 (0,882)
Muistiluotsi-kysely (n = 379)	2,24 (0,997)	3,47 (0,900)	3,58 (0,746)	3,69 (0,826)	3,71 (0,744)	2,07 (0,872)

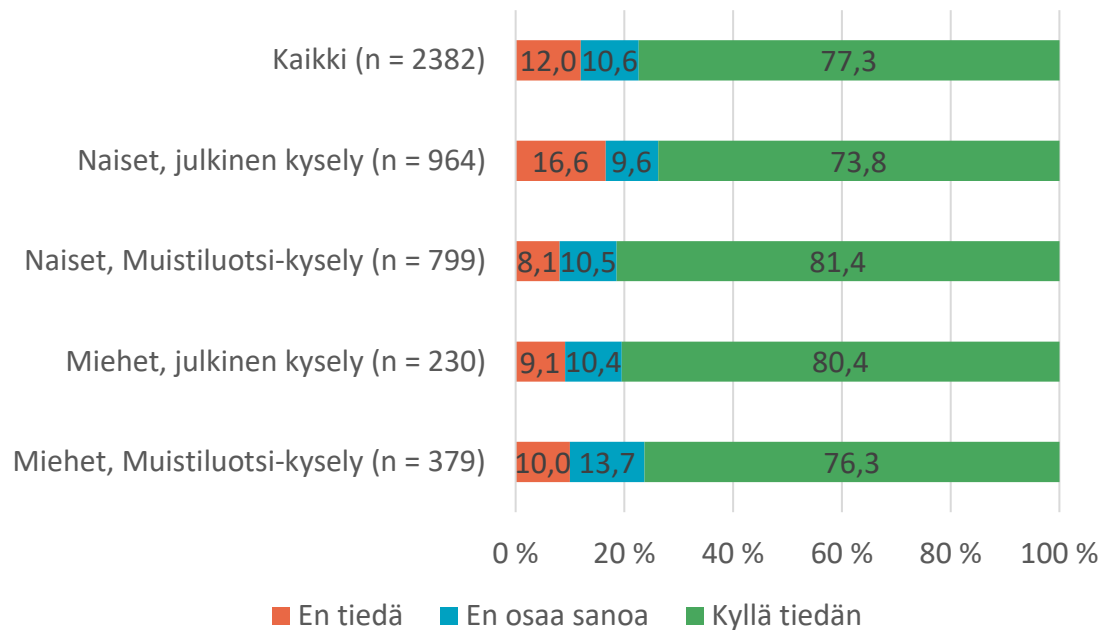
ka. = keskiarvo, SD = keskihajonta

* Ryhmien välisten erojen tilastollinen merkitsevyys: < 0,05 melkein merkitsevä; < 0,01 merkitsevä; < 0,001 erittäin merkitsevä

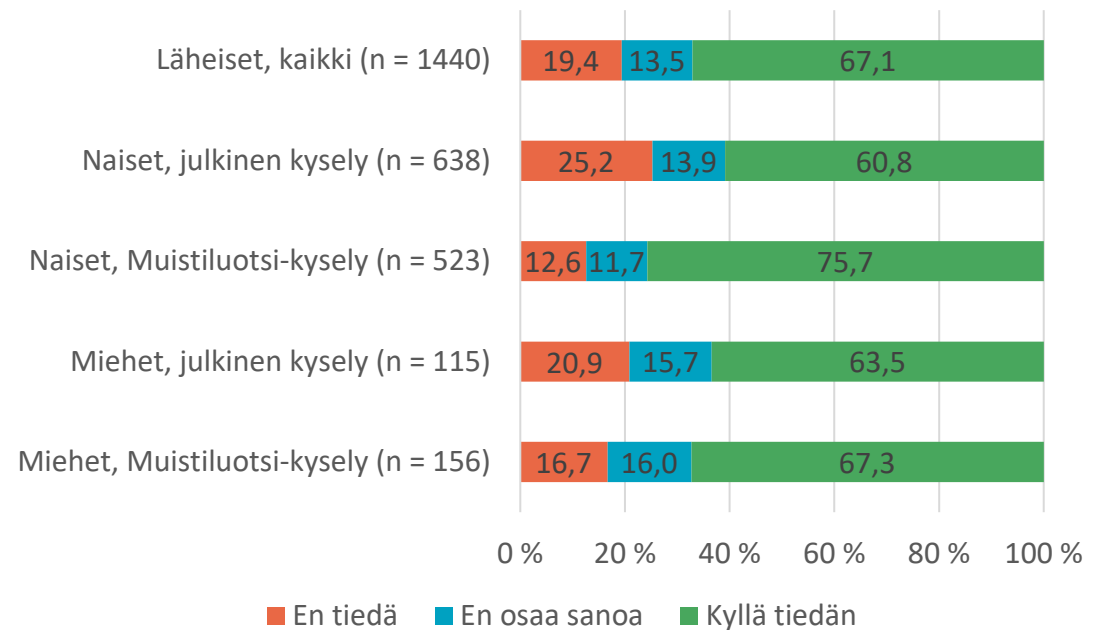
(t = t-testimuuttujan arvo, df = vapausaste)

Muistisairauden hoito ja tuki sekä läheisen jaksamisen tuki

Tiedätkö keneen tai mihin voit ottaa yhteyttä, kun tarvitset apua muistisairauden hoitoon tai tukeen?

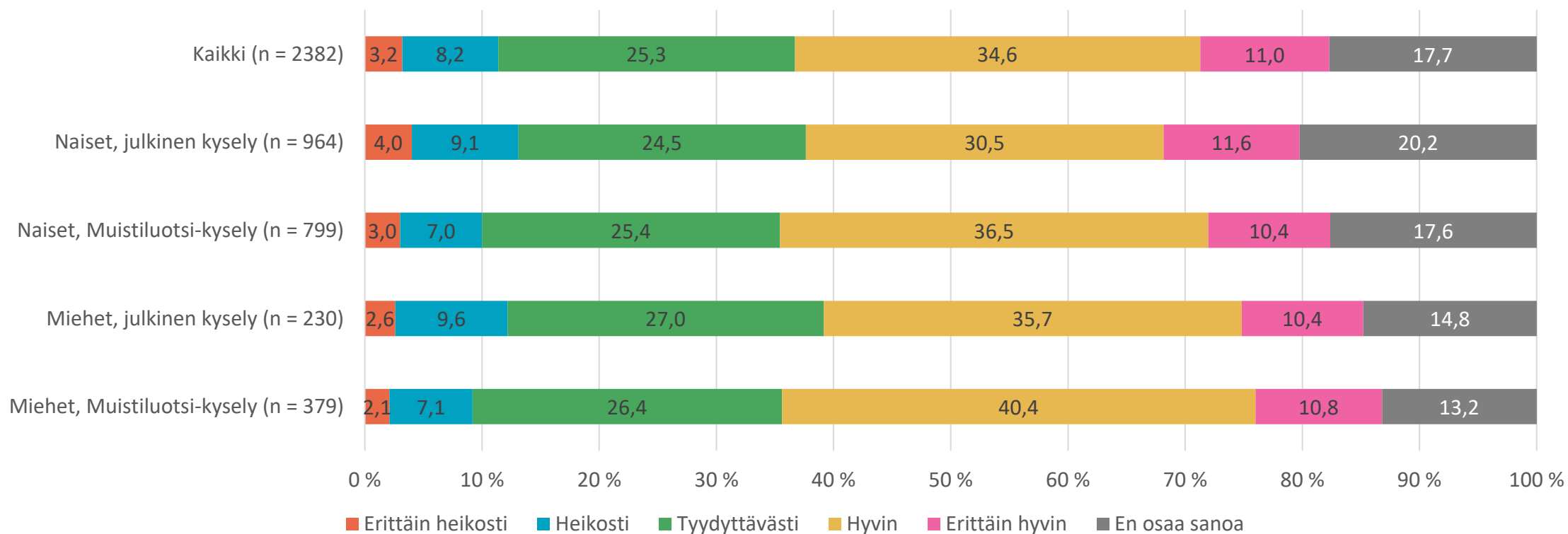

Läheisten kysely: Tiedätkö keneen tai mihin voit ottaa yhteyttä, kun tarvitset tukea ja apua omaan jaksamiseen?

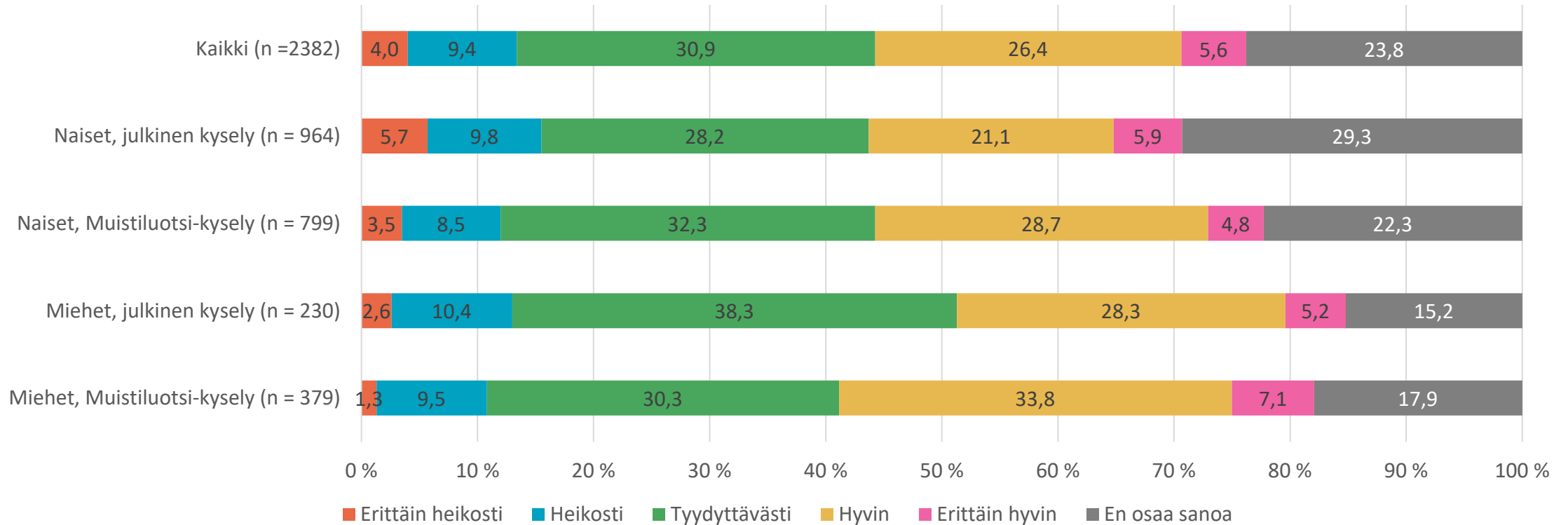
Palveluiden saatavuus: muistitutkimukset

Miten hyvin alueellasi pääsee muistitutkimuksiin?

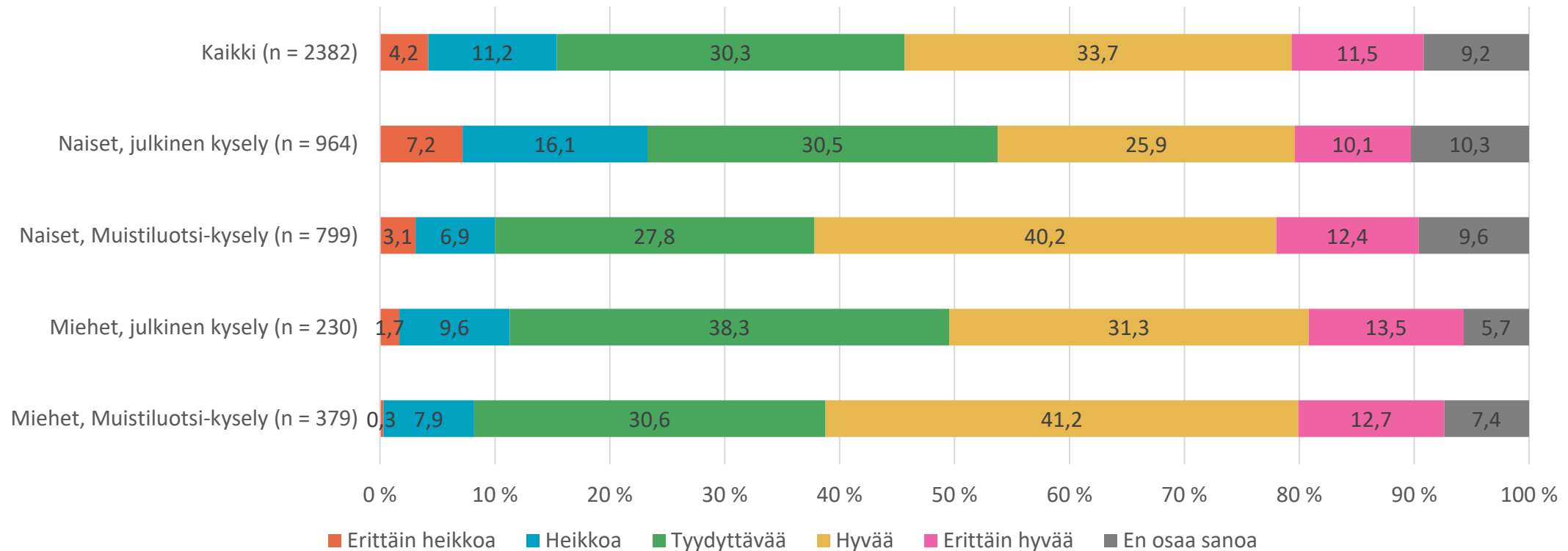
Palveluiden saatavuus: muistisairauteen liittyvät palvelut

Miten hyvin alueellasi saa muistisairauteen liittyviä palveluita

Tiedon laatu muistisairauteen liittyvistä palveluista

Millaista on ollut tieto, jota olet saanut muistisairauteen liittyvistä palveluista?

Koettu palveluiden ja tiedon saatavuus hyvinvointialueittain

keskiarvo (keskihajonta)	Miten hyvin alueellasi pääsee muistitutkimuksiin?	Miten hyvin alueellasi saa muisti-sairauteen liittyviä palveluita?	Millaista on ollut muistisairauteen liittyvistä palveluista saamasi tieto?
Kaikki vastaajat (n = 2382)	3,51 (0,97)	3,27 (0,95)	3,41 (1,01)
Etelä-Karjala	3,37 (0,94) n = 82	3,30 (0,83) n = 76	3,63 (0,82) n = 93
Etelä-Pohjanmaa	3,83 (0,93) n = 118	3,65 (0,84) n = 115	3,71 (0,97) n = 127
Etelä-Savo	3,85 (0,77) n = 125	3,64 (0,77) n = 125	3,74 (0,84) n = 137
Helsinki	3,19 (1,13) n = 118	3,06 (1,03) n = 105	3,01 (1,11) n = 145
Itä-Uusimaa	3,61 (0,93) n = 56	3,38 (0,87) n = 52	3,47 (0,94) n = 62
Kainuu	2,78 (1,30) n = 9	2,33 (1,20) n = 6	2,80 (1,23) n = 10
Kanta-Häme	3,69 (0,87) n = 35	3,24 (0,78) n = 38	3,59 (0,97) n = 41
Keski-Pohjanmaa	3,71 (0,99) n = 35	3,30 (0,77) n = 33	3,26 (1,01) n = 35
Keski-Suomi	3,49 (0,97) n = 110	3,21 (0,97) n = 101	3,35 (1,04) n = 114
Keski-Uusimaa	2,93 (1,10) n = 41	2,88 (0,95) n = 41	3,29 (0,82) n = 48
Kymenlaakso	3,53 (0,86) n = 115	3,50 (0,86) n = 103	3,70 (0,93) n = 118
Lappi	3,60 (0,83) n = 91	3,26 (0,89) n = 78	3,41 (0,92) n = 96
Länsi-Uusimaa	3,21 (1,10) n = 116	3,03 (1,04) n = 110	3,09 (1,06) n = 134
Pirkanmaa	3,53 (0,95) n = 189	3,22 (1,00) n = 167	3,28 (1,02) n = 210
Pohjanmaa	3,71 (0,94) n = 51	3,34 (1,10) n = 44	3,35 (1,09) n = 55
Pohjois-Karjala	3,61 (1,00) n = 56	3,48 (0,92) n = 48	3,65 (0,89) n = 54
Pohjois-Pohjanmaa	3,55 (0,99) n = 124	3,21 (0,97) n = 117	3,30 (1,06) n = 132
Pohjois-Savo	3,26 (1,00) n = 129	3,12 (0,84) n = 127	3,31 (0,87) n = 144
Päijät-Häme	3,42 (0,92) n = 123	3,11 (1,00) n = 111	3,71 (0,96) n = 133
Satakunta	3,66 (0,89) n = 76	3,29 (0,83) n = 68	3,73 (0,89) n = 82
Vantaa ja Kerava	3,33 (1,00) n = 55	3,04 (1,04) n = 53	3,13 (0,99) n = 69
Varsinais-Suomi	3,69 (0,92) n = 106	3,27 (1,01) n = 98	3,20 (1,07) n = 125

Ryhmien parittaiset vertailut

Miten hyvin alueellasi pääsee muistitutkimuksiin?

Etelä-Savo (n = 125) 3,85 (0,773)
 Keski-Uusimaa (n = 41) 2,93 (1,104)
 (t = 4,95, df = 53,4) **p < 0,001***

Miten hyvin alueellasi saa muistisairauteen liittyviä palveluita?

Etelä-Pohjanmaa (n = 115) 3,65 (0,84)
 Keski-Uusimaa (n = 41) 2,88 (0,95)
 (t = 4,9, df = 154) **p < 0,001***

Millaista on ollut tieto, jota olet saanut muistisairauteen liittyvistä palveluista?

Etelä-Savo (n = 137) 3,74 (0,84)
 Helsinki (n = 145) 3,01 (1,11)
 (t = 6,2, df = 280) **p < 0,001***

Arviointiskaala:

1 = erittäin heikko ... 5 = erittäin hyvä

*** Ryhmien välisten erojen tilastollinen merkitsevyys:** < 0,05 melkein merkitsevä; < 0,01 merkitsevä; < 0,001 erittäin merkitsevä

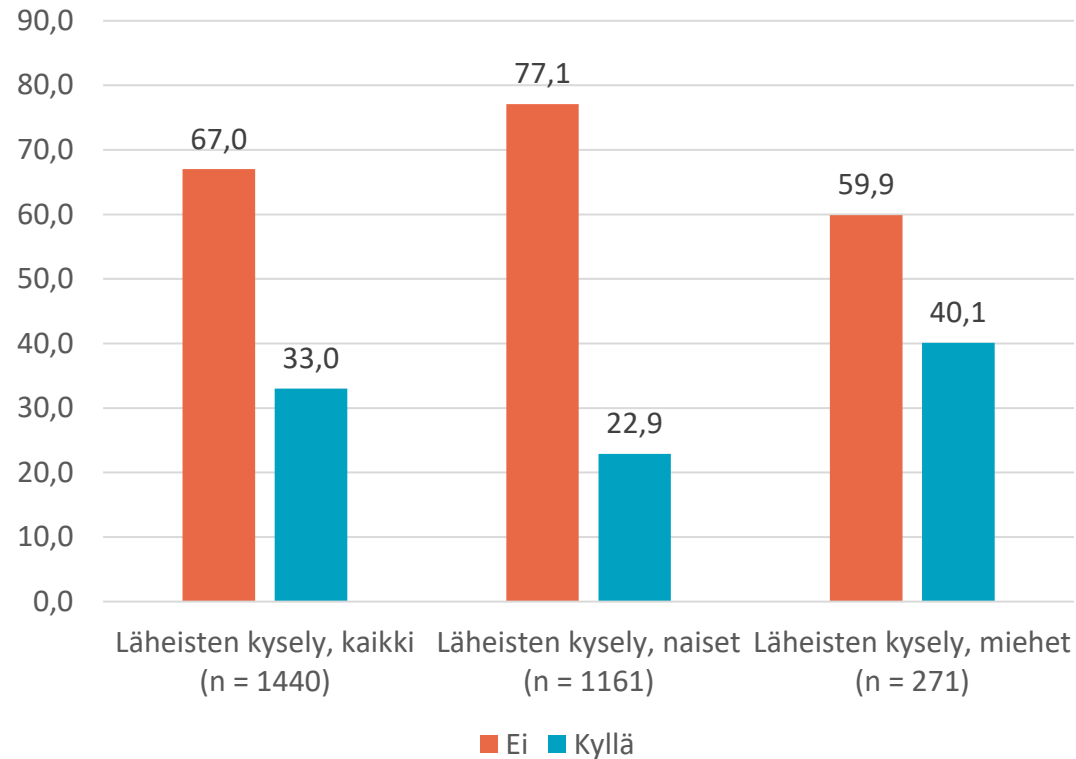
Vastausten vähäisen määrän vuoksi Kainuu jätettiin analyysin ulkopuolelle.

Muistisairauden vuoksi tehtyjä asioita

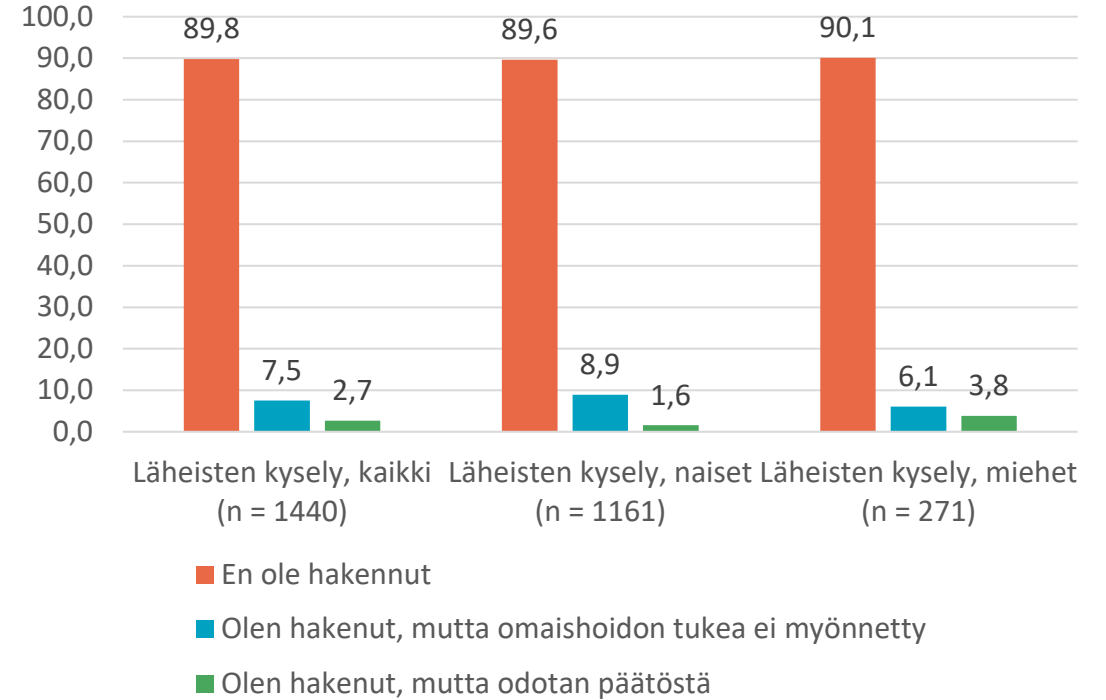
Tehty:	Kaikki % (n = 2382)	Naiset % (n = 1763)	Miehet % (n = 609)
Asiakassuunnitelma, palvelusuunnitelma tai hoitosuunnitelmaa	32,8	34,0	29,6
Hoitotahto	31,3	30,6	33,3
Edunvalvontavaltuus	63,1	63,9	61,2
Valtuutus toisen puolesta asiointiin Suomi.fi palveluissa, kuten OmaKantaan ja OmaVeroon	31,5	32,7	27,9
Kuntoutussuunnitelma osana asiakassuunnitelmaa ja palvelusuunnitelmaa	7,3	6,7	8,9
Ei mitään näistä	14,3	14,4	14,1
En osaa sanoa	10,1	9,6	11,7

Omaishoidontuki

Saatko omaishoidontukea?

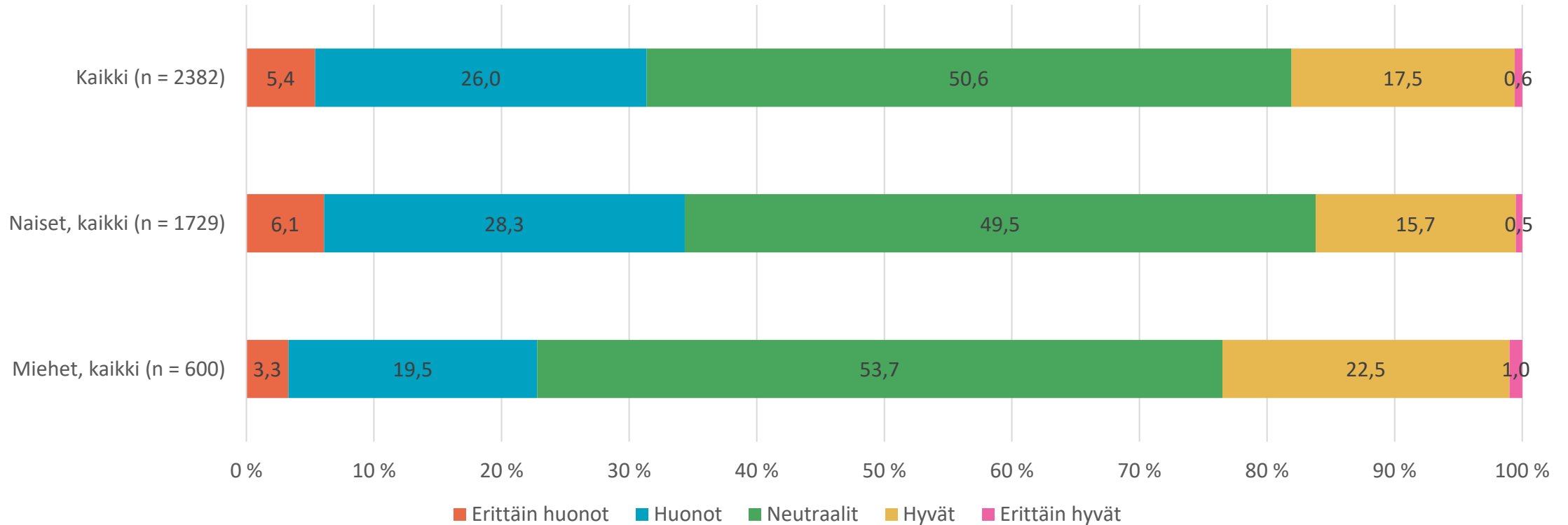

Jos et saa omaishoidon tukea, miksi et saa sitä?

Asenteet yhteiskunnassa

Koetko, että asenteet muistisairaita kohtaan ovat yhteiskunnassamme

Viimeisen vuoden aikana käytetyt muistisairauteen liittyvät palvelut, %

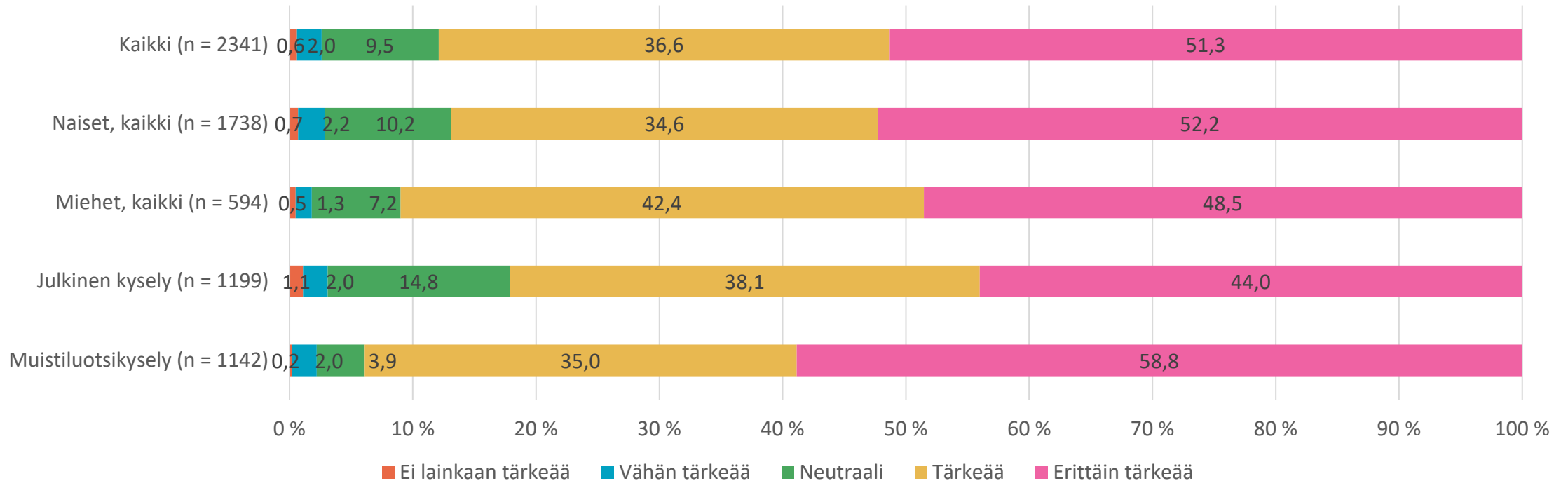
	Kaikki (n = 2382)	Naiset, kaikki (n = 1763)	Miehet, kaikki (n = 609)
Muistihoitajan tai muistikoordinaattorin tapaaminen	57,0	56,4	58,9
Lääkäri	57,1	56,6	58,6
Kotihoitoa tai kotisairaanhoidoa	14,5	16,3	8,5
Kuljetuspalvelut	12,1	13,0	9,7
Apuvälinepalvelut	18,4	19,1	16,4
Päivätoiminta muistisairaalle	17,3	17,8	15,9
Lyhytaikainen ympärivuorokautinen hoito	8,3	8,6	7,7
Perhehoito	2,9	2,7	3,3
Muut tukipalvelut, kuten ateriapalvelut, turvapalvelut	8,7	9,9	4,9
Kuntoutus, kuten fysio-, toiminta- tai puheterapia	10,5	10,0	11,8
Henkilökohtainen avustaja muistisairaalle	1,7	1,5	2,1
Omaishoitajan palvelut, kuten terveystarkastukset, lakisääteiset vapaapäivät ja valmennus	12,5	12,5	12,5
Henkilökohtainen palveluohjaus	3,6	4,0	2,5
Neuvontaa, joka liittyy oikeudellisiin asioihin, esimerkiksi hoitotahdon tai edunvalvontavaltuutuksen tekeminen	9,2	9,6	8,0
Ensietieto, esimerkiksi olet osallistunut ensietetopäiville	5,9	5,9	6,1

Viimeisen vuoden aikana käytetyt järjestöjen tarjoamat palvelut

	Kaikki % (n = 2382)	Julkinen % (n = 1199)	Muistiluotsi % (n = 1183)
Järjestöjen tarjoamat ryhmät tai toiminta omalla paikkakunnalla, esimerkiksi vertaisryhmät	63,1	39,9	86,7
Järjestöjen tarjoama tuki verkossa, esimerkiksi chat tai muu verkossa annettu tuki	8,4	10,0	6,8
Järjestöjen tarjoama tuki puhelimitse, esimerkiksi tukipuhelimet	7,1	5,9	8,2
Vapaaehtoinen tukihenkilö, esimerkiksi Muistikaveri tai muu vastaava vapaaehtoinen	5,7	4,8	6,5

Muistiliiton ja muistiyhdistysten merkitys

Kuinka tärkeänä pidät Muistiliiton ja muistiyhdistysten roolia muistisairaiden ja läheisten tukena?

Muistiluotsikeskusten merkitys

Miten tärkeää Muistiluotsin toiminta on sinulle

keskiarvo

